

حمل و نقل عمومی درون شهری

و

موانع توسعه آن

مؤلفان

دکتر مجید گودرزی

عضو هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز

دکتر زهرا سلطانی

عضو هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز

امید سعیدی

دانش آموخته کارشناس ارشد دانشگاه شهید چمران اهواز

انتشارات دانشگاه شهید چمران اهواز

۸۱۰

سرشناسه	: گودرزی، مجید، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: حمل و نقل عمومی درون شهری و موانع توسعه آن / مولفان مجید گودرزی، زهرا سلطانی، امید سعیدی؛ ویراستار علمی محمدعلی فیروزی؛ ویراستار ادبی منوچهر تشکری.
مشخصات نشر	: اهواز: دانشگاه شهید چمران اهواز، اداره انتشارات و چاپ، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ن، ۳۷۷ص، شکل، جدول، نمودار- وزیري.
فروست	: انتشارات دانشگاه شهید چمران اهواز: ۸۱۰.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۴۱۰۳۰۲-۵
وضعیت فهرست نویسی	: * تایید
یادداشت	: کتابنامه ص ۳۷۸ - ۳۷۰.
موضوع	: حمل و نقل شهری - Urban transportation
شناسه افزوده	: سلطانی، زهرا، ۱۳۵۲ - شهید، امید، ۱۳۷۳ - فیروزی، محمدعلی، ۱۳۳۱ -، ویراستار
شناسه افزوده	: دانشگاه شهید چمران اهواز، اداره انتشارات و چاپ
رده بندی کنگره	: ۳۸۸/۴
رده بندی دیویی	: ۳۸۸/۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵۱۱۷۲۲

کلیه حقوق این کتاب برای ناشر محفوظ است و هرگونه استفاده از مطالب این کتاب اعم از چاپ کاغذی، الکترونیکی و یا قرار دادن مطالب بر روی اینترنت و وب سایت بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع و بر اساس ماده ۲۳ قانون حمایت از حقوق مولفان و مصنفان و قوانین مربوط به جرایم رایانه ای کشور قابل پیگیری در محاکم قضایی می باشد.

عنوان: حمل و نقل عمومی درون شهری و موانع توسعه آن
(Intercity Public Transportation and Barriers to its Development)

مؤلفان: دکتر مجید گودرزی، دکتر زهرا سلطانی، امید سعیدی

ویراستار علمی: دکتر محمد علی فیروزی

ویراستار ادبی: دکتر منوچهر تشکری

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: ۱۴۰۰

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

ناشر: اداره چاپ و انتشارات دانشگاه شهید چمران اهواز

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: اداره چاپ و انتشارات دانشگاه شهید چمران اهواز

ISBN:978-600-141-302-5

786001

413025

یات فر، انتشارات دانشگاه شهید چمران اهواز

pr - تارنما: <http://scu.ac.ir>

۶۶۴۹۴ و ۶۶۴۱۱۷۳ (۰۲۱)

کدپستی: ۶۱۳۵۷۸۳۱۵۱ انتشارات دانشگاه شهید چمران اهواز

اهواز، میدان دانشگاه، دانشگاه شهید چمران

پخش و فروش: ۱۰۷۲

تومان ۱۱۸۰۰۰

۱	پیشگفتار
---	----------

فصل اول: کلیات و مفاهیم حمل و نقل عمومی درون شهری

۷	مقدمه
۸	مفهوم شناسی حمل و نقل
۱۲	اهمیت حمل و نقل و نوع عمومی درون شهری آن
۱۴	گونه شناسی حمل و نقل
۱۵	حمل و نقل هوایی
۱۸	حمل و نقل آبی
۱۸	حمل و نقل زمینی
۱۹	حمل و نقل جاده‌ای
۲۰	حمل و نقل ریلی
۲۲	حمل و نقل عمومی درون شهری و گونه‌های آن
۲۵	اتوبوس رانی
۲۹	تاکسی رانی
۳۱	موتورسیکلت
۳۲	حمل و نقل ریلی درون شهری
۳۲	تراموا
۳۳	مترو
۳۳	مونوریل
۳۴	قطار سبک شهری
۳۴	حمل و نقل پاک
۳۵	دوچرخه سواری
۳۵	پاده روی
۳۸	مفهوم ترافیک

فصل دوم: مسائل کالبدی حمل و نقل عمومی درون شهری

۴۱	مقدمه
----	-------

۴۲.....	مورفولوژی شهری و تأثیر آن بر حمل و نقل عمومی
۴۳.....	تأثیر پراکنده‌رویی شهری بر حمل و نقل عمومی
۴۴.....	تحلیل موردی موانع مورفولوژی توسعه حمل و نقل عمومی
۵۲.....	آثار متقابل کاربری اراضی و حمل و نقل عمومی برهم
۵۳.....	تأسیسات و زیرساخت‌های حمل و نقل عمومی
۵۴.....	پارکینگ‌های عمومی
۵۷.....	توقفگاه‌های حمل و نقل درون شهری
۵۸.....	شریان‌های شهری
۶۰.....	روش مطالعه و طراحی در مسیریابی
۶۰.....	پایانه‌های مسافربری درون شهری
۶۱.....	تحلیل موردی موانع کاربری اراضی توسعه حمل و نقل عمومی
۶۱.....	جایگاه‌های عرضه سوخت و موانع توسعه آن
۶۳.....	ناوگان حمل و نقل عمومی
۶۵.....	مشکلات و موانع توسعه ناوگان حمل و نقل
۶۵.....	تحلیل موردی موانع ناوگان حمل و نقل عمومی
۷۹.....	هوشمندسازی شهری، هوشمندی حمل و نقل و موانع آن
۸۳.....	تحلیل موردی موانع هوشمندسازی حمل و نقل درون شهری
۸۵.....	موانع حمل و نقل پاک
۸۶.....	نورپردازی معابر حمل و نقل عمومی
۸۷.....	سایر مسائل کالبدی حمل و نقل عمومی

فصل سوم: نیازمندی‌های توسعه حمل و نقل عمومی درون شهری

۸۹.....	مقدمه
۹۰.....	نیازمندی‌های اولیه توسعه حمل و نقل عمومی درون شهری
۹۰.....	نیاز اول؛ انسان
۹۱.....	جایگاه عوامل انسانی در حمل و نقل درون شهری
۹۳.....	نیاز دوم؛ فضای جغرافیایی
۹۵.....	نیاز سوم؛ شهر
۹۷.....	نیاز چهارم؛ تأسیسات و زیرساخت‌ها
۹۷.....	نیاز پنجم؛ برنامه‌ریزی و مدیریت
۱۰۰.....	برنامه‌ریزی شهری

۱۰۰.....	برنامه ریزی حمل و نقل شهری
۱۰۴.....	جایگاه حمل و نقل عمومی در برنامه ریزی شهری
۱۰۶.....	برنامه ریزی توسعه حمل و نقل عمومی درون شهری
۱۰۹.....	معیارهای توسعه حمل و نقل عمومی
۱۱۰.....	یکپارچگی حمل و نقل عمومی درون شهری
۱۱۲.....	یادگیرنده بودن (آموزش محوری) حمل و نقل عمومی
۱۱۲.....	کارایی حمل و نقل عمومی درون شهری
۱۱۵.....	دسترسی مناسب حمل و نقل عمومی درون شهری
۱۱۶.....	نقش حمل و نقل در عدالت فضایی و اجتماعی
۱۱۶.....	توجه به اقشار مختلف جامعه در حمل و نقل عمومی درون شهری
۱۱۸.....	قانون و قانون مداری حمل و نقل عمومی درون شهری
۱۲۵.....	پایداری حمل و نقل عمومی درون شهری

فصل چهارم: موانع اقتصادی توسعه حمل و نقل عمومی درون شهری

۱۳۱.....	مقدمه
۱۳۲.....	مفهوم موانع اقتصادی توسعه حمل و نقل
۱۳۳.....	مقاومت در پرداخت هزینه های عمومی
۱۳۴.....	عدم قطعیت در قیمت گذاری
۱۳۵.....	تخصیص نامناسب بودجه و منابع
۱۴۰.....	ضعف در شرکت های رقابتی و برون سپاری حمل و نقل عمومی درون شهری
۱۴۲.....	کمبود اعتبارات
۱۴۲.....	بالا بودن استهلاک و تأسیسات
۱۴۳.....	سنگینی هزینه های نگهداری
۱۴۴.....	نوسانات و بحران های جهانی اقتصاد
۱۴۶.....	ضعف اصل «هزینه- فایده»

فصل پنجم: موانع سیاسی- مدیریتی توسعه حمل و نقل عمومی درون شهری

۱۴۹.....	مقدمه
۱۵۰.....	جایگاه مدیریت شهری در توسعه شهر و حمل و نقل عمومی
۱۵۴.....	ضعف مدیریت عرضه و تقاضا
۱۵۸.....	ضعف در جمع آوری آمار و اطلاعات

عدم قطعیت در زمان سفر و تشخیص مسیر	۱۶۱
ضعف تعادل فضایی و اجتماعی	۱۶۳
کم‌توجهی به طراحی منظر شهر بومی	۱۶۸
ضعف در تدوین و اجرای طرح‌های تشویقی	۱۷۰
ضعف در تدوین و اجرای برنامه‌ریزی‌های چندجانبه	۱۷۱
ضعف در اجرای قوانین توسعه حمل‌ونقل عمومی	۱۷۴
بوروکراسی اداری	۱۷۵
کم‌توجهی رسانه‌ها به حمل‌ونقل عمومی	۱۷۶
ضعف در فرهنگ سازمانی	۱۷۷
برنامه‌ریزی متمرکز	۱۸۴
کم‌توجهی به خلاقیت و مشارکت شهروندان	۱۸۴
یکپارچه نبودن مدیریت شهری و آثار آن بر مدیریت حمل‌ونقل همگانی	۱۸۶
اقتصاد سیاسی شهر	۱۹۰
جایگاه سازمان‌های مرتبط با حمل‌ونقل عمومی درون شهری ایران	۱۹۵

فصل ششم: موانع اجتماعی - فرهنگی توسعه حمل‌ونقل عمومی درون شهری

مقدمه	۱۹۷
موانع توسعه اجتماعی - فرهنگی شهری	۱۹۸
مفهوم موانع اجتماعی - فرهنگی حمل‌ونقل عمومی درون شهری	۲۰۳
موانع اجتماعی - فرهنگی معلولان جسمی - حرکتی در استفاده از حمل‌ونقل عمومی	۲۰۵
موانع اجتماعی - فرهنگی سالمندان در استفاده از حمل‌ونقل عمومی	۲۱۱
موانع اجتماعی - فرهنگی کودکان در استفاده از حمل‌ونقل عمومی	۲۱۵
موانع اجتماعی - فرهنگی زنان در استفاده از حمل‌ونقل عمومی	۲۱۶
نظریه فمینیسم	۲۱۶
جایگاه زنان در فضاهای عمومی شهری و حمل‌ونقل عمومی	۲۱۸
موانع اجتماعی - فرهنگی زنان در استفاده از تاکسی	۲۲۱
موانع اجتماعی - فرهنگی زنان در استفاده از اتوبوس	۲۲۲
موانع اجتماعی - فرهنگی زنان در استفاده از دوچرخه	۲۲۴
موانع اجتماعی - فرهنگی زنان هنگام پیاده‌روی	۲۲۶
تحلیل موردی موانع اجتماعی فرهنگی زنان در استفاده از حمل‌ونقل عمومی	۲۳۰

واکنش زنان نسبت مزاحمت‌ها هنگام استفاده از حمل‌ونقل عمومی و مروری بر قوانین

۲۴۰	مرتبط
۲۴۲	موانع اجتماعی - فرهنگی فراگیر در استفاده از حمل‌ونقل عمومی
۲۴۲	احساس کسر شأن اجتماعی
۲۴۲	سبک زندگی خودرو محور
۲۴۴	ضعف آگاهی از پیامدهای حمل‌ونقل شخصی
۲۴۶	رفتار نامناسب زیست‌محیطی شهروندان
۲۴۶	ضعف مشارکت اجتماعی
۲۴۷	تفکیک جنسیتی و نابرابری فضایی
۲۴۷	ضعف آگاهی از خدمات تحویل در منزل
۲۴۸	عدم مسئولیت‌پذیری در حفاظت از اموال عمومی
۲۴۹	ضعف سرمایه‌های اجتماعی
۲۵۰	نقض قوانین راهنمایی و رانندگی
۲۵۱	برگزاری جشن‌ها و مراسم در معابر عمومی
۲۵۲	عدم نظارت اجتماعی
۲۵۲	وجود رفتارهای پرخطر
۲۵۲	ضعف حقوق شهروندی در استفاده از خدمات حمل‌ونقل عمومی درون‌شهری

فصل هفتم: مخاطرات شهری اثرگذار بر توسعه حمل‌ونقل عمومی درون‌شهری

۲۶۱	مقدمه
۲۶۲	مفهوم‌شناسی مخاطرات و مخاطرات شهری
۲۶۴	ایمنی و امنیت حمل‌ونقل عمومی درون‌شهری
۲۶۷	آسیب‌پذیری حمل‌ونقل عمومی درون‌شهری
۲۶۷	مخاطرات طبیعی اثرگذار بر حمل‌ونقل عمومی درون‌شهری
۲۶۷	زلزله و تأثیر آن بر حمل‌ونقل عمومی درون‌شهری
۲۷۱	مخاطرات آب‌وهوایی حمل‌ونقل عمومی درون‌شهری
۲۷۴	سیل و تأثیر آن بر حمل‌ونقل عمومی درون‌شهری
۲۷۷	مخاطرات زیست‌محیطی
۲۷۷	آثار آلودگی هوا
۲۸۱	آلودگی‌های صوتی حمل‌ونقل عمومی درون‌شهری
۲۸۲	آلودگی‌های بصری حمل‌ونقل عمومی درون‌شهری

از ابتدای پیدایش شهرها در جهان تا حدود نیمه دوم قرن نوزدهم که همزمان با اختراع خودرو و حضور وسایل نقلیه موتوری بود، حرکت پیاده شکل غالب جابه‌جایی افراد در شهرها و مقیاس انسانی شکل‌دهنده ابعاد گذرگاه‌ها محسوب می‌شد. از نیمه اول قرن بیستم تا سال‌های آغازین دهه ۱۹۶۰، به تفکیک مسیرهای حرکتی سواره و پیاده به‌منظور ایجاد حداکثر بهره‌وری از سامانه‌های حمل‌ونقل^۱ نوین توجه می‌شد و عابر پیاده و نیازهای وی در اولویت قرار نداشت. آنچه به باور برخی از صاحب‌نظران طی سال‌های دهه ۶۰ مطرح بود، توصیه‌های لوکوربوزیه^۲ بود که به اجرا درآمد و خیابان، تبدیل به پارکینگ شد. لوکوربوزیه در طرح شهر درخشان^۳ بر نیازهای رفت‌وآمد مدرن تأکید کرد و پیشنهاد تقسیم ترافیک را در سه سطح مترو، جایگاه مخصوص پیاده و مسیر اتومبیل ارائه نمود. جیکوبز^۴ مانند برنامه‌ریزان باغ شهر^۵، افراد پیاده را از خیابان برداشت و به پارک‌ها تبعید کرد. کنزو تانگه^۶ نیز معتقد بود که زمینه اصلی طراحی شهری در حال حاضر، اندیشیدن به یک سازمان فضایی به‌عنوان شبکه‌ای از ارتباطات و پیکره‌های زنده همراه با رشد و تغییر است. همچنین سام باس وارنر^۷ با تألیف کتاب تراموای حومه‌ای^۸ روشی را توصیف کرد که حمل‌ونقل همگانی و توسعه املاک حومه‌ای در تعامل با یکدیگر به تمرکززدایی شهری می‌پرداخت. بر همین مبنا شهر آمریکایی را یک شهر دوتکه، یک شهر کار مجزا از یک شهر سکونت‌ی نامید. اواخر دهه ۶۰ استفاده بیشتر از حمل‌ونقل همگانی موردتوجه قرار گرفت و نظریه پهنه‌های محیطی کالوین بیوکنین^۹ که البته دل‌رای دو رویکرد ترافیکی بود، از جمله مهم‌ترین این موارد است. از اواخر دهه ۱۹۸۰ سرمایه‌گذاری برای ایجاد شبکه‌ها و انواع سامانه‌های حمل‌ونقل همگانی در شهرها ابعاد بسیار گسترده‌تری یافت و گره‌های حمل‌ونقلی به عنوان یکی از مهم‌ترین کانون‌های توسعه شهری مطرح شدند. نظریه توسعه که در برخی از متون تخصصی با اصطلاحات و عبارات دیگری چون «توسعه پیوسته با حمل‌ونقل وابسته به همگانی و توسعه در مجاورت حمل‌ونقل همگانی» نیز یاد می‌شود، در همین زمان ارائه شد. توسعه وابسته به حمل‌ونقل همگانی^{۱۰} بنا بر تعریف، «اصطلاحی است که به وسیله برخی از ادارات برنامه‌ریزی برای توصیف توسعه (بالقوه متراکمی) که به‌صورت کالبدی در نزدیکی یک گره حمل‌ونقل عمومی (یک ایستگاه اتوبوس، مترو یا قطار) به وجود می‌آید، استفاده می‌گردد».

از سوی دیگر، در دهه پایانی قرن گذشته و در آستانه هزاره سوم، با تقویت گرایش به رویکردهای اجتماعی و طراحی شهری در توسعه بافت‌های پیرامونی پایانه‌های حمل‌ونقلی، در سالیان اخیر توسعه

1. Transport

2. Le Corbusie

3. Bright Citi

4. Jacobs

5. Garden City

6. Kenzo Tange

7. Sam Bas Warner

8. Suburban Tram

9. Calvin Biocnine

10. Public Transportition

حمل و نقل همگانی مدار، کامل ترین دیدگاه معرفی شده است که برخی از مهم ترین ویژگی های این گونه اخیر، وجود کاربری مختلط در پیرامون پایانه ها، توجه به کیفیت طراحی محله، کاهش استفاده از خودروی شخصی و گسترش گونه های ترابری همساز با حمل و نقل همگانی، به ویژه پیاده روی و دوچرخه سواری است. به طور خلاصه، از سه عامل یعنی تراکم^۱، تنوع^۲ و طراحی^۳ عوامل متمایزکننده توسعه حمل و نقل همگانی مدار از توسعه وابسته به حمل و نقل همگانی، نام برده می شود.

رشد هوشمند^۴ از دیگر نظریه های مطرح در دهه پایانی قرن بیستم است که ریشه های آن در توسعه پایدار^۵ قرار دارد. این طرح در مقابله با پراکندگی شهری^۶ و حومه نشینی بر توسعه مراکز شهرها بر مبنای حمل و نقل همگانی و نیز کاربری زمین فشرده و مختلط با قابلیت پیاده روی تأکید می کند.

در نهایت اینکه در آستانه هزاره سوم، بر ترکیب اصول توسعه اجتماعی^۷ و حمل و نقل همگانی به ویژه سامانه های حمل و نقل ریلی برای استقرار اجتماعی فشرده تر، دارای کاربری مختلط^۸ و با قابلیت پیاده روی در پیرامون پایانه های حمل و نقلی^۹، پیش از بیش تأکید می شود، از جمله مهم ترین نظریه های ارائه شده در این زمینه، دهکده های حمل و نقلی است که منظور از آن، ایجاد محلاتی سرزنده تر و پایدارتر با محوریت ایستگاه های حمل و نقل همگانی است.

از سویی، با گسترش الگوی شهرنشینی از سال ۱۹۵۰ به بعد و به دنبال آن افزایش شهرنشینی، وضعیت رفت و آمد در بسیاری از شهرها چالش برانگیز شده است. بر اساس گزارش اخیر سازمان ملل متحد، رشد جمعیت و شهرنشینی تا سال ۲۰۵۰ با افزایش ۲/۹ میلیارد نفری، روبه رو خواهد بود. این افزایش جمعیت، باعث افزایش خودروها به تعداد ۱/۵ میلیارد وسیله خواهد شد و این رشد عظیم در جمعیت و حمل و نقل شخصی همراه با تغییرات شهرنشینی، چالش های زیادی برای ساخت و مدیریت شهرها ایجاد خواهد کرد. از این رو راهکار یکپارچه حمل و نقل عمومی، یکی از راهبردهای توسعه سازگار با محیط زیست است تا بتواند نیازهای روزافزون شهرها را به صورت امن تر، مقرون به صرفه تر، قابل اعتماد و پایدار ارائه بدهد. بر این اساس، کتاب حاضر در هشت فصل، موانع توسعه حمل و نقل عمومی درون شهری را بررسی می کند که ترتیب و موضوع فصل ها به شرح زیر است:

فصل اول: کلیات و مفاهیم: در این فصل، نخست به مفهوم شناسی حمل و نقل، پیامدها و اهمیت پنج گانه آن در زندگی انسان پرداخته می شود. سپس به گونه های مختلف حمل و نقل (زمینی، آبی، هوایی و ترکیبی) اشاره شده و به طور خلاصه، هر کدام از این شیوه ها از نظر اهمیت، کاربرد، مد و... تشریح شده اند. همچنین با توجه به رویکرد کتاب حاضر که به حمل و نقل عمومی درون شهری توجه دارد، به طور تفصیلی به تشریح این شیوه از حمل و نقل پرداخته شده است. در این قسمت، شیوه های مختلف

^۱. Densiti

^۲. Variety

^۳. Designing

^۴. Smart Growth

^۵. Sustainable Development

^۶. Urban Sprawl

^۷. Social Development

^۸. Mixed Use

^۹. Transportation Terminals

حمل و نقل عمومی درون شهری اعم از جاده‌ای، ریلی و گونه‌های ارزشمند و پاک آن، یعنی دوچرخه‌سواری و پیاده‌روی، توجه و درنهایت منجر به ترسیم نموداری درختی با عنوان درخت حمل و نقل شده است. بحث دیگر این فصل، توجه به ترافیک و اجزای سه‌گانه آن است که امروزه یکی از چالش‌های مهم فراوری برنامه‌ریزان شهری محسوب می‌شود.

فصل دوم: مسائل کالبدی حمل و نقل عمومی درون شهری: در این فصل، نخست با توجه به اهمیت ریخت‌شناسی شهری در بخش حمل و نقل و تأثیر متقابلی که بر هم دارند، به تأثیر مورفولوژی شهری بر حمل و نقل پرداخته؛ سپس آثار متقابل کاربری زمین و حمل و نقل عمومی درون شهری، مطالعه شده است. از طرفی، پراکنده‌رویی شهری مانعی است که علاوه بر افزایش هزینه در ساخت و نگهداری زیرساخت‌های حمل و نقل، دسترسی را نیز با چالش مواجهه می‌کند که در این فصل به آن نیز پرداخته شده است. بررسی کارکرد و موانع تأسیسات و زیرساخت‌های اساسی حمل و نقل عمومی، مانند «پارکینگ‌های عمومی، پایانه‌های درون شهری، توقفگاه‌ها، شریان‌های شهری و نورپردازی معابر، ناوگان حمل و نقل عمومی و موانع توسعه شیوه ارزشمند حمل و نقل پاک یعنی دوچرخه‌سواری و پیاده‌روی» از دیگر موارد مطرح شده در این فصل است. همچنین از آنجاکه دستیابی به شهر هوشمند، راهکاری مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات برای جلوگیری از آلودگی‌های زیست محیطی و افزایش رفاه انسان است، به ابعاد و ویژگی‌های آن پرداخته شده است؛ زیرا هیچ شهر هوشمندی بدون حمل و نقل هوشمند، معنا پیدا نمی‌کند و درنهایت به موانع حمل و نقل هوشمند و راهبردهای مدیریتی خروج از این موانع، اشاره شده است.

فصل سوم: نیازمندی‌های توسعه حمل و نقل عمومی درون شهری: در این فصل، نیازمندی‌های اولیه حمل و نقل بیان می‌شود و در ادامه، درباره نیازمندی‌های توسعه حمل و نقل بحث شده است؛ پاسخ به سؤالاتی مانند چه عواملی باعث پیشرفت حمل و نقل شده است؟ کدام نیازمندی‌ها هستند که باعث می‌شود، این صنعت توسعه پیدا کند؟ همچنین سؤالات اساسی دیگری که در این فصل مطرح می‌شود و به دنبال پاسخ دادن به آن‌ها هستیم این است که به راستی توسعه حمل و نقل یا حمل و نقل توسعه یافته چیست. حمل و نقل توسعه یافته چه معیارهایی دارد؟ و نیازمندی‌های توسعه حمل و نقل عمومی درون شهری، کداماند؟

فصل چهارم: موانع اقتصادی حمل و نقل عمومی درون شهری: این فصل، در مورد موانع اقتصادی توسعه حمل و نقل عمومی بحث می‌کند که دربرگیرنده عواملی مانند مقاومت در پرداخت هزینه‌های عمومی به عنوان یکی از موانعی که عامل آن، بهره‌وران حمل و نقل عمومی شهری هستند. عدم قطعیت در قیمت‌گذاری از دیگر عواملی است که از طرفی، منجر به سردرگمی ذی‌نفعان در میزان هزینه‌های پرداختی و از طرف دیگر، اختلال در سیستم حمل و نقل می‌شود. پرداختن به تخصیص نامناسب بودجه و منابع از بین‌برنده سرمایه، مبحث دیگری از این فصل است. رشد مالکیت خودروی شخصی، یکی از موانعی است که به دلیل افزایش درآمدها و نبود مدیریت کارا در حمل و نقل عمومی باعث، رشد این پدیده شده و در اینجا یک چالش اقتصادی در نظر گرفته شده است که به‌طور مختصر بررسی می‌شود. بدیهی است، کمبود اعتبارات تأمین‌کننده مالی بخش حمل و نقل که در آن، جای کمبود یارانه‌های دولتی، بالا بودن استهلاک و زیرساخت‌ها و سنگینی هزینه‌های نگهداری نمایان است، نیز باید بحث و بررسی شود.